

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

XV. Fugiendo, non effugit

urn:nbn:de:bsz:31-101049

FUGIENDO, NON EFFUGIT.
XV.

PROPERT. **Q**uo fugis ab demens? nulla est fuga, tu licet usque
LIB. I. EL. 30. *Ad Tanaim fugias, usque sequetur Amor.
Instat semper Amor, supra caput, instat amanti;
Et gravis ipse super libera colla sedet.*

S. GELAIS. **A**vant sera la grande mer sans onde,
Sans fruit la terre, & le ciel sans clarté,
Que mon esprit n'aime mieux en ce monde
D'estre a vous serf, qu'a autre en liberté.

Bljn

Soect yemant los te zijn van alle minne-banden,
So laet de vrijster daer, en treect in vreemde landen
Roep Naso tot de jeught; maer na dat ic het vind,
De raet die Naso gheeft, en is maer enckel vwind:
Ick hebbe verr' gheseylt, ic hebbe veel ghereden,
En siet! het oude pack dat cleeft my aen de leden;
Dat draegh ic op den bergh, dat vind ic in het dal,
„ Ach! vvat int herte vvoont dat voert men over al.

Fugiendo, non effugit.

Naso *viam docuit longos mollire furores,*
A patria, ut valeas, inquit, Amator abi,
Iussa secutus eram, memini, tua doctor Amoris,
Hoc quoque sustinui dicere, Phylli vale.
Jamque feror; juga montis equo, mare puppe pererro:
Me tamen impositum, me tamen urget onus.
Non animum fugiens, caelum modo mutat, Amator.
Quo fugis? heu! tecum, dum fugis, ibit Amor.

Fuir ne fert.

Soit que je cours aux champs, ou dans la mer me baigne,
Par tout, ou que je vais, mon mal las! m'accompagne,
Que fais-je pauvre Amant? ie porte mon malheur,
Le change de pais, gardent le mesme cœur.

Als

Als ick springh, so vvaechtet al.

DE Schilt-pad draeght haer huys geduerich op de leden.
 Sy gaet als sonder forgh, en sachtjens henen treden,
 Men vintse menichmael van alle noot bevrijt,
 Al gaet de vos sijn hol, de beer sijn leger quijt;
 Wie in sijn boesem draegt, sijn gelt, en beste panden,
 Sijn winckel, sijn beslagh, sijn vette kooren-landen,
 Die heeft een seker erf, en wandelt onbevreesst;
 „ Waer is doch yemant arm die rijck is inden geest?

Omnia mea mecum.

OMnia qui secum portat sua, non vada falso
Horreat in fluctu, non freta vasta tremat;
Non tristi miser ore domus, molesque relictas
Respiciat, parvâ dum rate vectus abit:
Ingruat ense latro, grassentur ad ostia fures,
Aut canit, aut placido membra sopore levat.
O secura quies! ô paupertatis amica
Commoda! felices qui tua dona colunt.

Seurement va, qui rien n'a.

TOut ce que m'appartient tousjours chez moy je porte,
 O joye, & ô bonheur de non vulgaire sorte!
 Ce que le monde fuit, c'est ma félicité?
 O quel plaisir comprend un' docte pauvreté.

OMNIA

Miles non timet, inquit Lampridius, nisi vestitus, calceatus, armatus, & habens aliquid in zonulâ; contra

Cantabit vacuus coram latrone viator.

Sollicitum reddunt hominem divitiâ, non aliâ de causâ, quàm quod eripi, & ab eo auferri possunt. Separabile utique fluxumque ac mobile est, quidquid externum est. Opes alijs donari, honores in alios transferri, nobilitas ad heredes transmitti potest; Virtutem verò ac doctrinam affixam adeò & infixam homini scimus, ut ab eo nullo modo avelli aut separari possit. Statuamus ergo, cum sapientibus, omne id quod aut datum nobis, aut in nos translatum, aut ad nos transmissum est, proprium nobis ac verum bonum non esse. Dicamusque cum Cicer. contentum rebus suis esse, certissimas esse divitias. Etenim si isti callidi rerum aestimatores prata ac areas quasdam magni aestimant, quod ei generi possessionum minimè quasi noceri possit: Quanti est aestimanda virtus, quæ nec eripi, nec surripi potest, neque naufragio, neque incendio amittitur, nec tempestatum, nec temporis permutatione mutatur? quâ præditi qui sunt, soli sunt divites; soli enim possident res & fructuosas, & sempiternas.

LAËRT.

Monebat Antheistenes ea paranda bona quæ cum naufragio enatent.

SEN. de TRANQ.

Aut ego fallor, aut regnum est inter avaros, circumscriptores, latrones,

DE landtsknecht en vreeft niet dan als hy wel ghedoft is, seydt Lampridius; en in teghendeel van dien, ghelijck den Poët seydt:

Die kruys noch munt heeft in sijn tas,

Paßt op de stroopers niet een bras:

Want hy, wiens teer-gelt is een niet,

Betaelt den roover met een liet.

Den rijkdom maeckt den mensch bevreeft, uyt gheen andere redenen, dan overmits de selve hem kan afgenomen werden. Al wat van ons afghesondert en verscheyden is, werdt haest en licht verganckelijck. Adel wert de nacomelinghen naghelaten. Rijkdom can andere gegeven werden: eere verwandelt op ander by opghedracht. Maer deucht en wetenschap zijn aen den mensche soo vast gehecht, datse van hem in geenderley manieren en zijn af te sonderen. Laet ons dan met de verstandige besluyt, dat alles wat ons of gegeven, of opgedragen, ofte wel nagelaten kan werden, ons eyghen ende ware goet niet en zy: laet ons trachten sodanighen goet na te jaghen, dat uyt brandt en schipbreucke met ons kan ontvluchten.

plagiores, unum esse cui noceri, cui eripi nihil possit. Habiliora sunt corpora pusilla quæ in arma sua contrahi possunt, quàm quæ superfunduntur, & undique magnitudo sua vulneribus objecit.

M

IOHAN

Die sonde doet, is der sonden dienaar.

VAer heen ellendich dier? ey! vvilt u ganghen staken,
 Het is om niet ghepoocht, door vluchten los te raken;
 Gaet aen het open strant, of in het dichte vvout,
 Het cleeft u aen het lijf, dat u gevangen houdt.
 Is yemant overstolpt met ongesonde lusten,
 Die torst een staghe last, vvaer sal hy connen rusten?
 Al rotst hy om het lant en hier, en vveder daer,
 Sijn pack dat blijft hem by, en vveeght hem even svvaer.

Impius, & in libertate, servus est.

I*Mpia quæ proprio mens pondere pressa laboras,
 Quo fugis? in nulla pes tibi fixus humo.
 Nil fuga profuerit, nam quod fugis, instat eunti:
 Impia perpetuus mens sibe carcer adest.
 Cui corpus, cui corda regit male suada cupido,
 Colla licet jactet libera, servus erit.
 Nil juvat, heu! latebras animo que sisse nocenti,
 Hunc, licet effugiat carcere, carcer habet.*

Qui mal vit, son mal le suit.

VA t'en, ou tu, voudras; ce non obstant sans cesse.
 Ta charge te poursuit, & ton fardeau te presse.
 Cœur plein d'impieté: encores que tes pas
 Sont pleins de liberté, esclave tu seras.

IMPIVS

Cervus sagitta saucius citato quidem
*Cursu huc illuc vagatur, ac nemora
 Heret lateri lethalis arundo.*
*Solent mercatores, rebus pessum eunti-
 bus, rationum libros plerumque seponere,
 omniaque removere quae aris alieni
 molem ipsis refriquant; Sed nec minus
 mentem excitat cura lancinant. Vidi ali-
 quando graviter saucios, qui chirurgum
 tamen admittere recusarent, ne scilicet
 vulnus tentaret, ac inspiceret, cum un-
 daret intereat omni ex parte cruor. Mul-
 ti quidem conscientiam vino immergere,
 joci fallere, vel peregrinando excute-
 re tentavere. Frustra. Ut enim is, qui
 spinas habet in pedibus, ubique spinas cal-
 cat; ita isti animum noxium ac inquit-
 tum secum circumferunt, cumque disse-
 runt quidem, non tamen auferunt. Um-
 bra corpus, peccata animum sequuntur,
 inquit Basil. & manifestas facinorum
 representant imagines. Quid agitis mi-
 seri? agra mens curanda, non occultan-
 da est.*

En binde met een pyl gheraecht,
*Waer datse loopt, hoe dats'et maectt,
 Hoe datse rent door bergh en dal,*

*Eylaes! 't en baet haer niet met al:
 De schicht die haer aendoet de smert,
 Blijft vast gehecht dicht onder 'thert.*

Veel kooplyden, welcker saken qualijck staen, schicken wel hun boecken aen d'een zijde, om daer in haren soberé staet niet te sien, maer wat batet? sy werent al van buyten, en dragen den hertzeer alreede in haren boesem. Sommighe zijn ghequetst, en werent wel, nochtans (door, ick en weet niet wat, cleynherticheyt) en willen sy gheen wondemeester ontrent haer lijden, konnen oock niet verdragen dat haer wondé gerent werde, om (quanfuys) niet te weten hoe diepe die zy, en ondertusschen loopt haer bloet daer henen. Even so isset gestelt met een quade ghewisse, men wiltse verberghen, maer men en kan niet. Veel zijnder die met herwaerts en derwaerts te reysen, met gaen en keeren, met vrolijck geselschap te gebruycken, die soecken als af te slyten, immers in slaep te wiegen, ofte wel inde wijn als te verdrencken, maer ocharmen! te vergeefs, het ghene dat hun quelt, is te diepe in hun gheplaetst. Die doornen in sijn voeten heeft, waer hy oock gaet, hy treter op, en gevoelt over al de pyne. de schaduwe volcht het lichaem, de sonde het ghemoet, seydt den outvader Basilius, de gewisse doet een yder sien een afbeeld van 'igene hy bedreven heeft. Wat soeckten doch een sondich ghemoet hier of daer te verbergen? en (somen seyt) achter stoelen en bancken te st-ken? Een ongesonde ziele dient ghenefen, en niet verstecken te zijn.

Augustin. Lib. 4. de Civit. Dei.

Bonus, etiamsi seruiat, liber est. Malus
*etiamsi regnet, servus est: nec unius
 hominis, sed quod gravius est, tot domi-
 norum quot vitiorum.*

Hieron. Epist. ad Simpl.

Stulto imperare servitius est: &, quod pe-

*ius est, quo paucioribus praesit, pluribus
 dominis & gravioribus servit. Servit
 enim proprijs passionibus, servit suis cu-
 piditatibus, quarum dominatio nec nocte,
 nec die, fugari potest; quia intra se domi-
 nos habet, intra se servitium patitur in-
 tolerabile.*

M 2

ET